

ÅRSRAPPORT 2017

**BYGGEVARE
INDUSTRIEN**

BYGGEVAREINDUSTRIENS FORENING – for en sterk norsk byggevareindustri

Byggevareindustriens Forening er en selvstendig bransjeforening etablert i 1969 og er tilsluttet Byggenæringens Landsforening (BNL) og Næringslivets Hovedorganisasjon. Foreningens medlemstall er ved utgangen av 2017 201 bedrifter.

Medlemmene hadde en omsetning på ca. 25 mrd. kroner og vel 7.000 ansatte.

Byggevareindustriens Forening er en materialuavhengig forening som samler et bredt spekter av byggevareprodusenter og med det representerer ca. 25% av all produksjon av varer til byggenæringen.

Overordnede mål for Byggevareindustrien

Vi skal være en anerkjent, toneangivende og selvstendig forening der vi synliggjør og sikrer norske produkter og produsenters fortrinn mot markedet der vi jobber for:

- effektive og rettferdige konkurransevilkår for merkevareleverandører - og en rasjonell verdikjede som styrker valgmuligheter til kjøpere og brukere av byggevarer
- et seriøst byggevaremarked med styrket operativt tilsyn og kontroll – lokalt og sentralt
- å øke materialenes betydning i bygg og anleggs miljøvurdering og bidra til å redusere produsentenes kostnader med miljødokumentasjon
- å forenkle og forbedre vareeiernes informasjonslogistikk inn mot aktører i verdikjeden og myndigheter
- å synliggjøre industriens omfang av innovasjon, forskning og utvikling og øke tildelinger til byggevareindustrien fra virkemiddelapparatet

25 milliarder

Medlemmene hadde en omsetning
på ca. 25 mrd. kroner og
vel 7.000 ansatte.

INNHold

Leders oppsummering av 2017	4
Om Byggevareindustriens Forening	6
Bransjen og markedet i 2017	8
Aktiviteter i Byggevareindustriens Forening	10
Tilknytning til Byggenæringens Landsforening og Construction Products Europe	14
Medlemsoversikt	15

LEDERS OPPSUMMERING AV 2017

OGSÅ GJENNOM 2017 HAR BYGG- OG ANLEGGSNÆRINGEN OPPLEVD VEKST. Dette gjør sitt til at også norsk byggevareindustri har hatt en positiv utvikling.

Det har de siste fem årene vært en jevn vekst og gjennomgående meget godt bygg- og anleggs marked i Norge. Det er særlig bolig og infrastruktur som inntil nylig har vært de sterkeste driverne i tillegg til offentlige bygg.

En svak norske krone som har vedvart siden slutten av 2014, har gjort sitt til at norsk industri har styrket sin konkurransevne. En svekket norsk krone gir seg imidlertid også utslag i svekkede marginer for virksomheter som importerer råvarer i utenlandsk valuta. Dette påvirker inntjeningen i hjemmemarked, men gir og muligheter for å øke sin eksport til bl.a. Sverige som vår nærmeste handelspartner innen byggevarer.

Byggevareindustriens omsetningsstatistikk for 2017 viste en økning på 3,3 % sammenlignet med 2016. SSBs bygge- og anleggsstatistikk viser til en noe høyere økning med 5,4 %. Dette kan skyldes utvalget bedrifter som er med og for hvilke markeder de er mest eksponert. Det er også store regionale variasjoner som kan slå ut.

Trenden de siste årene med økt fokus på digitalisering i hele næringen fortsetter. For byggevareprodusentene vil dette bety endrede markedsbetingelser der behovet for korrekt og tilgjengelig vareinformasjon stadig blir viktigere. Det snakkes mye om betydning av å kunne gjøre tilgjengelig produkttegnninger og annen dokumentasjon. Så langt er det særlig byggevarekjedenes behov for informasjon til sine netthandelsløsninger som har vært en driver. Vi ser også at en del offentlige byggherrer styrker sin satsning på digitalisering av byggeprosesser som fremover også vil ha behov for digital vareinfo-

masjon. Her kan vårt deleide selskap Norsk Byggetjeneste (50 %) med sin NOBB-database ta en posisjon fremover. NOBB har vært essensielt i den digitale samhandlingen mellom industri og handel i snart 30 år, og vil kunne være en solid mulig felle-komponent mot andre deler av næringen.

Byggevareindustrien tar også stadige steg for en miljømessig mer bærekraftige BAE-næring. Antallet EPD'er på byggsiden økte i 2017 med nær 30% og stadig nye produkter og produsenter tar dette i bruk for å dokumentere sine miljøegenskaper.

Et nytt element i det «Grønne skiftet» i 2017 var målsetninger på «fossilfrie byggeplasser». Særlig Oslo kommune har vært offensive, og her har vi sammen med EBA vært med å bidra til at Oslo har kunne sette ambisiøse og realistiske mål.

Vi har også vært bidragsyter til et DiBK-initiativ på tilsyn for bedre byggkvalitet. Sammen med BNL, EBA og Byggmesterforbundet har vi gitt innspill på ulike alternative modeller for å øke kvalitet og hyppighet på tilsyn i byggesak som også er et av våre strategiske mål.

Vi ser frem til å kunne bidra for en fortsatt sterk norsk byggevareindustri i en bærekraftig norsk byggenæring.

Øyvind Skarholt
Daglig leder

”

Byggevareindustriens omsetningsstatistikk for 2017 viste en økning på **3,3 %** sammenlignet med 2016. SSBs bygge- og anleggsstatistikk viser til en noe høyere økning med **5,4 %**.

OM BYGGEVAREINDUSTRIENS FORENING

STYRE OG KOMITEER

Bjørnar Gulliksen
Arne Jebsen

Adm.dir. Isola AS (styreformann)
Adm.dir. Hunton Fiber AS (viseformann)

Styremedlemmer:

Jørn-Andre Hammer
Kristin Røed-Eriksen
Morten Andersen
Audun Harriðsleff
Jan Erik Engebretsen

Adm.dir. Asak AS
Adm.dir. Saint-Gobain Byggevarer AS
Adm.dir. Rockwool AS
Adm.dir. Contiga AS
Salgsdirektør-Bygg Norden, Jackson AS

Foreningens valgkomité:

Trond Hagerud, Mapei AS (formann)
Bjørn Petersen, Hey'di AS
Johan Wigestrands, GO Betong AS

ADMINISTRASJON

Byggevareindustrien hadde i utgangen av 2017 3 ansatte, Øyvind Skarholt, Trine Dyrstad Pettersen og Nini Mollatt.

REPRESENTASJON I ANDRE FORA

Styret i EPD Norge
Styret i Building SMART Norge
Styret i GS1
Standard Norges komite for BIM-standard
DiBK forum for markedstilsyn:
SINTEF Byggforsks tilsynskomite:
Standard Norges Komite for energieff. i bygg
EPD Norge Brukerforum:
NGBCs strategiske rådgivningsgruppe
Miljødirektoratets råd for Produktregisteret:
Styret i Kontrollrådet:

Øyvind Skarholt (styreleder)
Øyvind Skarholt
Øyvind Skarholt
Øyvind Skarholt
Øyvind Skarholt
Øyvind Skarholt
Trine Dyrstad Pettersen
Trine Dyrstad Pettersen (leder)
Trine Dyrstad Pettersen
Rannveig Landet (på vegne av NHO og Byggevareindustrien)
Johan Wigestrands (formann)

Foreningen er medlem av:

- Norwegian Green Building Council
- BuildingSMART Norge
- Standard Norge
- Næringslivsringen ved NTNU
- Fagrådet for Våtrom
- Construction Products Europe

EIERINTERESSER

NORSK BYGGTJENESTE AS

Byggevareindustrien har en eierandel i Norsk Byggtjeneste (NBT) på 50 %, mens det øvrige er fordelt med 16 % på Virke Byggevarehandel og 34 % på BGF-fondet (Bygningsartikkel Grossistenes Forening).

Selskapets mål er å være den ledende aktør innen produkt- og kunnskapsbasert informasjonsformidling mellom aktørene i byggenæringen. NBT har to hovedforretningsområder, henholdsvis byggevarebasen NOBB og området Plan som omfatter utvikling og salg av bygglitteratur, regelverksprodukter og planverktøy.

Byggevareindustrien er representert i selskapets styre med:

Jon Karlsen, (Glava AS), Bjørnar Gulliksen (Isola AS) og Øyvind Skarholt. De øvrige representanter i styret er Carl Otto Løvenskiold (BGF), Asbjørn Vennebo styreleder (BGF) og Knut Strand Jacobsen (Virke Byggevarehandel).

BYGG REIS DEG AS

Byggevareindustrien eier 51 % av aksjene i Bygg Reis Deg AS og BGF-fondet 49 %.

I 2017 ble Bygg Reis Deg arrangert med over 42.000 besøkende over 4 dager. Messen samlet et bredt spekter av utstillere og hadde også et stort konferanseprogram som med over 4.000 deltagere. Evalueringen viser at messen gir stadig større utbytte til utstillerne og man tiltrekker seg relevante besøkende. Det ble også gjennomført ulike Norgesmesterskap og utdeling av byggenæringens ærespris.

Byggevareindustrien er representert i selskapets styre med Jan Halstensen, Kristin Røed-Eriksen (Saint-Gobain Byggevarer AS) og Øyvind Skarholt. Fra BGF-fondet sitter Carl Otto Løvenskiold, Asbjørn Vennebo og Eirik Grønlie i styret.

BRANSJEN OG MARKEDET

Mens det i 2016 var betongområdet som opplevde sterkest vekst så har det i 2017 vært sterkest utvikling innenfor øvrige byggevarer og trebaserte produkter.

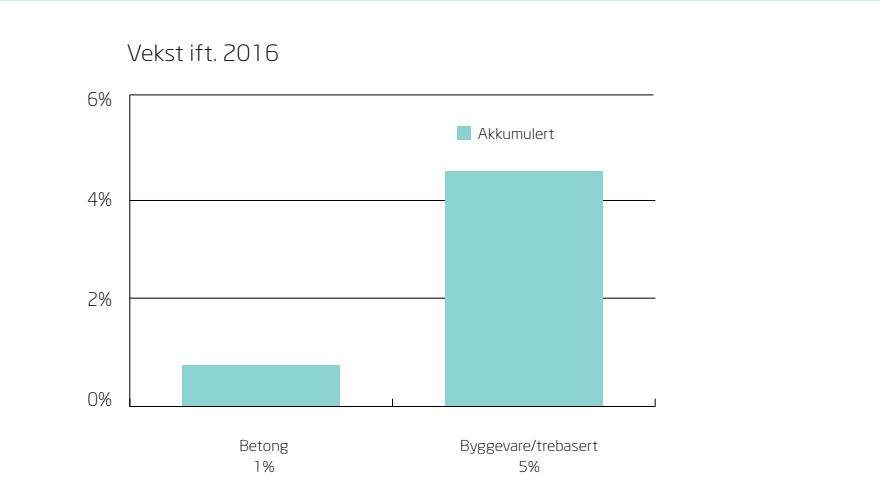
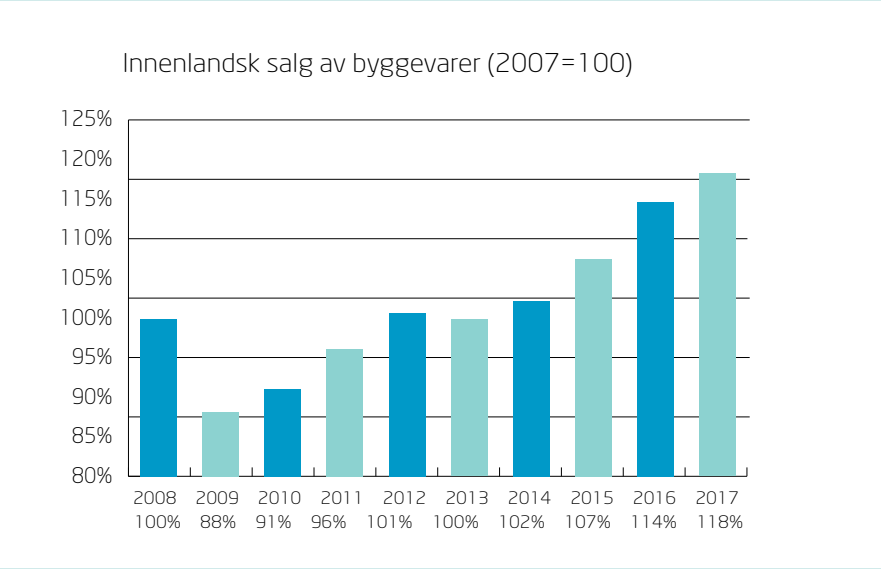
Byggevareindustriens salgsstatistikk for 2017 viste en økning på 3,3 % fra 2016. Utvalget på 20 selskaper som er med i statistikken hadde en samlet innenlandsk omsetning på over 10 mrd. NOK. SSBs bygge- og anleggsstatistikk rapporterte om en økning på 5,4 %.

Sett bort fra januar som var meget sterk ift. 2016, har det måned for måned vært relativt lik utvikling i 2017 som for

2016. Den sterkeste veksten hadde man i første halvår som lå på nær 5%.

Utviklingen innenfor de ulike varegruppene bærer preg av at produsenter innenfor betong opplevde svakere vekst enn øvrige byggevarer.

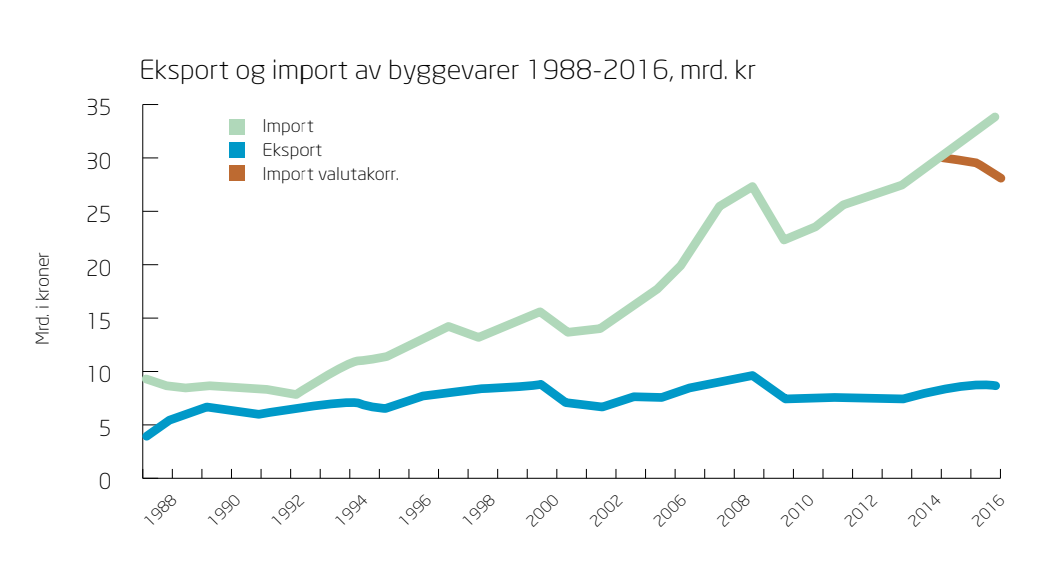
På byggsiden er det gikk aktiviteten på igangsetting ned både for boliger og næringsbygg gjennom 2017 (kilde; Prognosesenteret) i boligmarkedet ned med en sterk driver samt ROT-markedet som har stabil jevn vekst. Dette kompenserte for et fortsatt noe svakere aktiviteten innenfor næringsbygg.

Kilde; Byggevareindustriens salgsstatistikk for innenlandsk salg av byggevarer, ikke justert for prisstigning (KPI).

Import og eksport

SSB har i 2017 lagt om sin struktur for hva som defineres som byggevarer. Dette har gjort det vanskelig å gjøre 2017 sammenlignbar med foregående år.

Kilde; SSB – bearbejdet av Prognosesenteret

AKTIVITETER I BYGGEVAREINDUSTRIENS FORENING

MEDLEMSMØTER

Byggevaredagen 2017 ble arrangert på Oslo Plaza 4. mai der tema var «Grønne forretningsmuligheter». Konferansen fikk gode evalueringer, men litt svakere besøk enn tidligere. Denne konferansen som har vært arrangert sammen med Virke Byggevarehandel i over 15 år vil nå vurderes da det har vært utfordrende å få med flere av de sentrale kjedene som besøkende, som igjen gjør denne møteplassen mindre interessant for industrien.

Byggevareindustriens generalforsamling ble avholdt 31. mai ifm. medlemsmøte på Holberg konferansesenter der digitalisering var tema der vi hadde et samarbeid med Norsk Trevare.

26. – 29. oktober arrangerte foreningen sin årlige studietur som denne gang gikk til Roma med ca. 60 deltagere. Thomas Thiis-Evensen deltok som faglig leder og vi hadde mottakelse i ambassadørens residens med foredrag om Italia og italiensk næringsliv. I tillegg ga egne ressurser et innblikk i sine erfaringer med italiensk forretningsliv.

Foreningens årlige høstmøte ble avholdt i Oslo 16. november med 50 deltagere med ulike innledere knyttet til temaer som kjede- og handelsutvikling, miljøsatsning i Veidekke, det politiske landskapet og den generelle økonomiske utvikling.

FASTE UTVALG

TEKNISK FORUM

For å følge opp regelverk, standardiseringsspørsmål og produktkrav har Byggevareindustrien et teknisk utvalg kalt «Teknisk Forum». Forumet har hatt 4 møter gjennom året med fokus på utvikling og aktiviteter i næringen knyttet særlig til revisjon av byggevareforordning, ulike initiativ vedr. miljø og miljøegenskaper og vareinformasjon. I 2017 kom det også

et nytt initiativ fra Oslo kommune som har høye ambisjoner om fossilfrie byggeplasser der foreningen innledet et tett samarbeid med Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA). I alle møter har vi hatt gjesteforedrag som har gitt deltagerne oppdateringer innenfor ulike temaer som er av interesse for tekniske ansvarlige blant våre medlemmer.

DIGITALT FORUM

Digitalt forum ble etablert i 2016 og vil fortsette å være den åpne møte- og informasjonsplassen for vår medlemmer. Digitaliseringen av byggenæringen er et område som vi forventer kraftig utvikling og som vil påvirke oss som produsenter og eiere av vareinformasjon. Markedets tilgang til vareinformasjon eiet av produsentene har alltid vært et viktig område for Byggevareindustrien. Med vårt eierskap i Norsk Byggtjeneste og NOBB har dette vært en viktig arena og kanal inn mot distributørene men som man også ser er relevant for resten av næringen. Vi ser at det for produsenter og leverandører i en mer digitalisert næring vil være stadig viktigere å sikre eierskap og kontroll på egne varedata og effektiv distribusjonen av disse.

STANDARDISERINGSUTVALG FOR ELEKTRONISK HANDEL

I Standardiseringsprosjektet som ble initiert av Trelast- og Byggevarehandelens Fellesorganisasjon (nå Virke Byggevarehandel) ble i 2009 via en avtale mellom Byggevareindustrien og TBF, etablert som et samarbeidsprosjekt. Våre representanter i standardiseringsutvalget i 2017 er; Terje Bredesen (Glava AS), Steinar Hovland (Moelven ASA), Roy Kenneth Grundtjern (Byggma AS) og Øyvind Skarholt (Byggevareindustrien). I 2017 har SU vært involvert ifm. berikelsen av NOBB med produktenskaper samt at vi var med å utvikle ny standard som muliggjør elektronisk bestilling fra byggeplass der kunden kan angi hvor i bygget/på prosjektet byggevarene skal monteres/leveres.

ARBEIDSSOMRÅDER

MARKEDSTILSYN

Vi mener at en av de største truslene mot et seriøst byggevaremarked er direkteimport av byggevarer der den utførende har med seg egenimporterte materialer i leveransen. Disse produktene finner man ofte ikke i byggevarehandelen eller de etablerte kanalene.

Høsten 2017 etablerte DiBK et prosjekt om tilsyn for bedre byggkvalitet. DiBK gjennomfører en utredning av tilsynsformene i byggenæringen, dvs. tilsyn med Sentral Godkjenning, kommunalt tilsyn og markedstilsyn. Hensikten med utredningen er å vurdere hvordan effekten av tilsynene kan bedres, slik at tilsynet i større grad kan bidra til økt byggkvalitet. Her deltok vi sammen med BNL, EBA og Byggmesterforbundet og ga innspill på følgende alternative modeller for å øke kvalitet og hyppighet på tilsyn i byggesak:

- Privatisert bransjetilsyn etter el-tilsyns modellen
- Statlig tilsyn ved en regionalisering av DiBK
- Utvide og videreutvikle dagens uavhengige kontroll.

ENERGI OG MILJØ

BREEAM Nor som klassifiseringsverktøy for byggs miljøprestasjon fortsetter å styrke sin posisjon. Det samme gjør EPD'er som er vår foretrukne metode for å dokumentere byggevarers miljøpåvirkning sett i livsløpsperspektiv. EPD-programmet som har vært etablert i Norge siden 2002 opplevde i 2017 en vekst på nær 30 % fra 2016. I tillegg til en økning i antall EPD'er ser vi stadig nye produktområder som satser på EPD som sin løsning. Vi ser også en kraftig økning i bruk av verktøy for å kunne lage prosjektspesifikke EPD'er. På dette området er betongnæringen helt i front og det jobbes nå videre med hvordan man skal kunne tilrettelegge enda bedre for miljørådgivere slik at disse kan foreta gode miljøvurderinger på sine prosjekter basert på korrekte fakta.

Vi har også vært aktive i ny standard for miljøvurdering av bygg.

Det to-årige prosjektet «Broen mellom EPD og BIM» som ble etablert i 2016 med støtte fra Husbanken løper fortsatt og vi ser nå gode muligheter for at prosjektet skal kunne forenkle

prosjekteringen og bygging med lave miljøbelastninger der miljøinformasjon om byggevarene kobles til bygningsinformasjonsmodellen og egnede beregningsverktøy.

INFORMASJONSLOGISTIKK

Et av våre strategiske mål er å sikre produsentenes interesser som eier av digital vareinformasjon. Så langt har den sterkeste driveren for å gjøre tilgjengelig digital vareinformasjon vært byggevarekjedenes økende fokus på netthandel. Her er NOBB en sentral kilde og løsning for å sikre effektiv distribusjon av digital vareinformasjon. Maskinlesbare beskrivelser av produktegenskaper vil være sentrale for netthandelsløsninger og verktøy for prosjektering. For at produsentene skal kunne ha en entydig måte å gjøre dette på vil vi i Norge basere oss på buildingSMART sin dataordbok (Building Smart Data Dictionary – bSdd). I tillegg kobles dette mot den internasjonale ETIM-klassifiseringen. I august 2017 startet NOBB med å få produsenter til å berike sin produkter i databasen med relevante egenskaper basert på dette.

En av utfordringene vi opplever innenfor området informasjonslogistikk er at det kommer krav fra markedet om å berike egne proprietære bedrifts eller bransjeløsninger. Dette er en ikke ønsket utvikling og er en risiko for at produsenter må berike mange ulike løsninger med samme produktinformasjon men i ulike formater. Dette er den største samlede utfordring der vi gjennom 2017 har innledet et tett og godt samarbeid med andre leverandørgrupperinger inne for bl.a. rør og elektro som også har egne bransjedatabaser (EFO på elektro og NRF på rør). Her er den største utfordringen leverandører av sluttbrukerløsninger som bygger nye proprietære løsninger og varedatabaser som ikke baserer seg på eksisterende tilgjengelig informasjon.

PROGNOSER OG STATISTIKKER

Byggevareindustrien har en løpende avtale med Prognosesenteret om prognosesamarbeid sammen med BNL.

Byggevareindustriens egen salgsstatistikk distribueres månedlig og er en viktig indikator for bransjen der den enkelte produsent kan sammenligne seg opp mot bransjesnittet løpende månedlig. Hvert kvartal sendes det ut statistikk for import/eksport basert på SSB-tall som er bearbeidet av Prognosesenteret.

Foreningen utarbeider en årlig rapport som viser utvikling på resultat og avkastning for segmentene industri, entreprenører og byggevarehandel basert på 30 selskaper innenfor hvert segment som vi har fulgt siden 2003.

Vår årlige rapport som viser utviklingen til byggevarekjedene i Norge ble distribuert med et fakta ark pr kjede ift. nøkkeltall, særtrekk og kontaktpersoner som også er forbeholdt vår medlemmer..

FORSIKRINGER

Byggevareindustrien tilbyr våre medlemmer som det er aktuelt for å benytte seg av NHO Forsikring og NHO tjenstepensjon som har avtale med Storebrand.

INTERNASJONALT SAMARBEID – Construction Products Europe

Byggevareindustrien er medlem av den europeiske byggevareorganisasjonen Construction Products Europe – CPE og Øyvind Skarholt har vært foreningens representant i styret i 2017. CPE har sekretariat i Brussel.

CPE konsentrerer i hovedsak sin virksomhet mot det som skjer på EU-nivå med berøring til byggevareindustrien, dvs. oppfølging i forhold til EU-direktiver, miljøkrav, standardisering, forskning mv.

CPE har etablert en sterk posisjon i EU-systemet. Sentrale representanter for EU kommisjonen stiller ofte på møter for å redegjøre for saker og for å høre byggevareindustriens syn.

Byggevareindustriens Forening har vært en pådriver for at CPE skal engasjere seg på digitalisering, og vi er nå med i et standardiseringsprosjekt i regi av CEN for å gjøre det mulig å kunne tilgjengeliggjøre essensielle egenskaper iht. byggevareforordningen digitalt.

MEDLEMMER BYGGEVAREINDUSTRIEN PR. DESEMBER 2017

- A**
Alloc AS
Alltid Betong AS
Arbor AS
ASAK AS
ASAK Miljøstein AS
ASAK Ringerike AS
AS Vikan Betong

B
Berg Betong AS
Block Berge Bygg AS
Boen Bruk AS
Brødrene Sunde AS
Building Material Corporation AS
Byggma ASA

C
Celsa Nordic AS
Christiania Spigerverk AS
Con-Form AS
Contiga AS

E
Element NOR AS
ElementPartner AS

F
Fibo-Trespo AS
Forestia AS
Førde Sementvare AS

G
Glava AS
GO Betong AS
Glasopor AS

H
Helgeland Betong AS
Helgeland Ferdigbetong AS
Helgeland Holding AS
- Helgeland Plast AS
Hey'di AS
Huntonit AS
Hunton Fiber AS

I
Icopal AS
Isola AS

J
Jackson AS
Jarel AS
Jaro AS
Jatak Kaupanger Drift AS

K
Kebony Norge AS

L
Lett-Tak systemer AS
Lindab AS
Litex AS

M
Malthus AS
Mapei AS
Midt-Norsk Betong Verdal AS
Monier AS

N
Nobi Norsk Betongindustri AS
Norcem AS
Nordic Isoelementer AS
Nordic Crane AS
NorBetong AS
Nordland Betong AS
Norgips Norge AS

O
Opplandske Betongindustri AS
- Overhalla Betongbygg AS

P
Protan AS

R
Rockwool AS
Ryfoss Betong AS

S
Saint-Gobain Byggevarer AS
- Gyproc
- Weber
Skarpnes AS
Skarpnes Rør AS
Sola Betong AS
Spenncon AS
Spenncon Rail AS
Systemblokk AS

U
Unicon AS

V
Vibo Entreprenør AS Avdeling Betong
Vikan Betong
Vikaune Fabrikker AS

W
Wergeland Halsvik AS
Wienerberger AS

Ø
Ølen Betong AS
Østraadt AS
Østraadt Rør AS

Å
Aaltvedt Betong AS

” VI FRONTER LANDETS
BYGGEVAREINDUSTRIS
FELLES INTERESSER OG
VIL PÅVIRKE RAMME-
BETINGELSER OG
BEDRE MEDLEMMENES
OG INDUSTRIENS
KONKURRANSE-
KRAFT. ”

**BYGGEVARE
INDUSTRIEN**

Byggevareindustriens Forening
Middelthunsgate 27, 0368 Oslo
www.byggevareindustrien.no
byggevare@bnl.no